

24A

①

First paa no, (nhoo) yebetoo yen
nananom mpaninfor, ewo aduwama mu.
Mpaninfor bebrebeee. Na yewo mu.
Baako, dee edi kan, Maame Awerentyikiyi;
(aane) (nhoo) maame Mansa; (aane) maame
Nkrunkra; Maame Agyeiwaa; Maame
Amma Nsiah; Maame Akua Amotemaa;
Amma Nsi; ennipa bebrebeee. Bebrebeee;
a kyere se Maame Ama Nyantekyiwaa,
ne Maame Jonko; Enna Ewo Adwoa
Fordjour; Maame Nkrumah, ne bobo
wɔɔnom din de ka asem. Nnipa yi
nyinaa sebe; yeansu (Nhoo) Enti wɔɔnom,
ehɔ no na eye nnetee. (Aane) Nea Akua
wobetoo yen no na eye nnetee (nge) Na
saa nnipa mpaninfor no, enna yetumi
tiɛ nnetee ne nyinaa te guɛ. Na ehɔ
sebe, yeyee no apata. (Itmm) Na saa
mmere no, na mmoa akese, akese, akese,
akese, akese, akese; Asianka; Itwe;
Kakate; Prako; Quantwie; Ekos. Enne
mmoa a ewo wira mu nyinaa, stwe mo
nyinaa eka ho. Enti efiri serem. (nhoo)
Efiri serem, serem, serem. (hmm) Tumu.
Eeh Wa (ehɛɛ) Walawala. Eeh Tateji-
man; Tangzug. (nhoo) Ne nyinaa, mmoa
ne nyinaa firi ho, na yede ba ha. Na
sebe, yedee ba a, na yeaho. (nhoo) Na
yedee aba dwam. Na kyere se saa
mpaninfor yi nyinaa yeasie saa na
yen nso so, na yeakɔ bi. (nhoo) Enti
ewom mu ara na kyere se, nnipa dee,
saa mmere nso na eye fo. (saa?)

Aaue na eye fo. Na eye fo. Na eye fo paa.
 Tse. Na nne yi seesei a yeaw me yi dee,
 aboba koraa ne "packet" no; enne ne bos
 ye den. Enti ama nneema no ko soro.
 Nneema no ko soro, soro, soro. Enti "time"
 biara no, ye fre yen Regional Office
 fre yen baabiara a yetuni bisa me se,
 na nneema, aden na wiase^{me} nneema no
 bos aye den, metuni ka se efiri, aboba
 no (saa?) Aaue aboba no na ama ne bos
 aye den. Aboba no bos aye den (Etu
 aboba) Etu aboba no, na ama ne bos
 aye den. Ma seesei ara no, ama nneema
 ne nyinaa, ne bos aye den. Aah seesei
 a ne bos aye den. Ente se kane no.
 Enti ewe me ara na sebe, Nana Asante
 Hemmaa, Nana Opoku Wose (Nho) Na
 yese yepe se yepe, nnaano, nnaano,
 nnaano, nnaano, nnaano. Obiara nadu
 ma biara no; sedee wobaae a wobehu-
 nuu mee no, Nho, enti wokoro Bayere
 edwesos a, (Nho) Bayere hemmaa no
 ho. Woko adwene edwesos a, adwene
 hemmaa wo ho. (Nho) Wokoro mpunam
 edwesos a, mpunam hemmaa wo ho. Woko
 borsdee a, borsdee hemmaa wo ho.
 Mako, "Cosmetics", Givibiara wo ne hemmaa.
 (Nho) Enti seesei yen ho no, ahemmaa
 no, mmienu, na yeawuo. (Nho) N-hoo.
 Mmiensa na awuo. ... Dee owuie "first"
 paa no, Eno Afie. Ena, Ena, Afia'Ofie.
 Ofiri Woho. (Nho) Nho. Asante
 Woho. Inna odie "first, first, first

first, first!" Wansu. (Na zeje deen
 hemmaa?) Zeje mpunam, mpuncem (mpunam
 hemmaa) Aane zina zeje (Odiu kan beye
 mfee Ben?) Odiu kan dii no mfee, "doctor,"
 Kwame Nkrumah pen so. (Kwame Nkrumah
 pen so) Yes. (Saa na yehye ase yee
 ahemmaafo?) N-hoooo. Enti yefoo
 "March past" ewo "stadium." (ahaa) Saa
 mmese no, na aberewa, ouuie. (nhoo)
 Ouueie sei arape, enna yede baako
 (nhoo) nso diee. Ino nso zde Akua Ama-
 temaa; Akua Amatemaa. Na zno nso
 yede no diee. Yede no diee no na wago.
 (nhoo) Na yesan se yeetu no (saa?)
 Aane yetiu no adee so. (Aa Aden?)
 Aane efise wago. Ontumi nko baabiara.
 (Kyere se waye panin) Nhoo. Enna yede
 baako nso so; Eno; Eno hwan mpo a?
 Baako no na me were afiri. Abena
 Donko. Maame Donko. Hmm. Ino nso zde
 Abena Donko: Wode zno nso siie. Abena
 Donko dee na odi. Na zeje ara nko
 na waye aberewa. Waye aberewa no
 nti se, yefre biribi a, na ontumi nko.
 (ah) Enti yempe ababun. Enna yefaa
 me. (hmm) Na yede me siie. Enti yede me
 siie no, na yede me koro Asante Hemmaa
 ho. (hmm) Na yede me koro zhen ho.
 Enna zhen se, mode mpaninso, mosam
 ho. Monhwe na moante antan no. Monno
 no se mo ba. Na more no ntena. Na
 kyere se yede me siie a, adi abo so
 beye se mfee, edu ni. (Ei. Eno dee)

akwe.) Aane. Enti seesei mewa ho a, kyere
 se, yefre yen baabiara a, me me nua
 wo ho dea; ano no eye a na staa ho
 kwaae mu. Na se saw ho dee a, baabiara
 a wo befre yen biara no, na me ne no,
 na yeeku. Na yeakotie asem koroo.
 Ebia sei, ebia me no yete "march-post;
 stadium". Na kyere se yene dam nyinaa
 (nhoo) na yeeku. Yede wo ho saa. Enti
 adusuma no; seesei ama adusuma, ewo
 ho no, ehneema no boz no eye den.
 (nhoo). Yentumi nye. Yeans aduane
 koraa dabi wo ho koraa a yennya.
 (nhoo) Na kyere se ne nyinaa, ne boz den
 ne nyinaa no, efiri, aboba. Efiri etuo
 aboba no a yede teem nam no. (nhoo)
 Enna ama ne boz aye den. Kyere se
 yene yen nkwadaa enne yen mpaninfo
 sebe, enna yewo ho. Na yewo mmoa
 nyinaa a ewo wisa mu nyinaa, yewo bi.
 Mmoa a ewo wisa mu nyinaa a, ewo
 Tumu, Wa, Tamale, ehe ehe nyinaa no;
 yete no saa; Eto; Asanka; Stwe;
 Kkete; Prako; Akranter. Mmoa nyinaa,
 yete, na yeakofa aba. Na eduru abosome
 nnwstwe a, (nhoo) na yea "cease". Na
 yea "cease" nam no. (nhoo) Kyere se
 Kwame Nkrumah na eye too ho. Dse
 eye a, na mmoa no nyem. (ahaa) Enti aboa
 no nyem koraa a Asante na yebo no
 tuo. (saa?) Aane yete yen saa no a na
 eba wo ho. Enti wa "cease". (nge) Enti
 ye "cease" a gye se abosome nan. (ahaa)

Ansa na yeabue. Se woa hune se wobaees
 ha no nam bebresee wo ho. (Aane, aane,
 bebresee wo ho.) Ehee, enti ebeto mmere
 bi no, (Na enni ho) na wonnya koroo sei,
 mfa nye adee koraa. (Nge) Enti Kwame
 Nkrumah asem no a skae no nso,
 aban wadi so. (Nho) Enti eduru saa
 mmere no a, yemma kwan. (saa?) Aane
 mma yentum mfa mma. Enne nso so, waaom
 nso se yeanye nkrataa a, yede fini
 eserem ba nso a, yemma wonfa nam
 no emma. (saa, Nkrataa ben?) Aane
 gye se wogye nkrataa; "permit". (Aah
 saa?) N-hoo. A wobetuni, de mmoa
 no, wokoto a wobetuni de aba krom,
 ha. Se wanye nso so a, gamefo nso,
 yese yeagy. ("wild game") Ahaa. Aane
 Na yeagy. Na se wokuta wo "papers"
 dee a, enne yeha wo. Enne se, yede
 wo beba. Enti mmoa a ewo nwisa me
 nyina, nyina, nyina, nyinaa no, ebi wo
 ho (saa?) Hmm. (saa na eye yie ana?)
 Nho. (Hmm) Kyere se yeasem ara
 a ne no. (Hmm) Yeasem ara ne no. Na
 adee a ehia titire paa no, a ehia yen
 enne aboba no. (Aboba no) Eeh na se
 aboba wo ko "cheap" dee a, enneema wo
 beko "cheap" Enna nne nso onue nso
 adee no ^{nso} onue nso anye no fo. (Hmm.
 Na edeen na abeye na ebeko fam saa?)
 Wose deen na abeye na ebeko fam
 saa? (Hmm) Se abeye a ne nyinaa
 fini aboba no. Se aboba no a yede

kum nam no. Se waznon de ma yen fo
 dee a ebeko fam. (Na edeen na ebeye
 na aboba no ako fam?) Aboba no?
 Ennee se ennee efiri mo ara mo ho.
 (He, he) Efiri yen a yetan no ho. (ahaa)
 (Efiri se enne binbiara bos aye den) (Na
 se wots a, na ne bos aye den a, wobeye
 den se, wotetan no ama ne bos nye
 den?) Se adee no, zho se zde gye me
 se ebia four thousand - ₦4,000.00 - (ahaa)
 na mets na zde gye me se ebia two thou-
 sand - ₦2,000.00 - dee a, meba a, adee no
 baye fo. Efise me mets no four thousand
 - ₦4,000.00 - dee a, me menye no fo. (Hmm)
 (Na Nana nepa wo kyere, wo gye di se whan
 koraa na ema ne bos ye den?) Ene kar. (kar)
 Hmm, kar no nso a sebe waznon to firi sserem
 ho no, waznon de gye mu no, (nhoo) kar no nso
 ka ho. (Ei meema no te sei koraa na wa-"cha-
 rge" wo) Wa-"charge". (Nhoo) Nhoo. (Waznon
 "charge" wo a womfa nto nam no so?) (Se wode
 beta so.) Enti kar no nso ka ho. Kar, aboba,
 na ama nam no bos aye den. (Aane) Hmmm.
 (Enti se sei, na yeka na wose mmoa no nyinaa
 wo ho. Enne mmoa no wo wira mu te se kane
 no?) Hmm yewo ho. (Waznon wo ho?) Aane
 kyere se aban "case" se ye nyem a, bosome
 nan yenku no no, yen nso yewo a, na yewo
 gye mu. Enti enne mmoa no nyinaa nne yewo
 sserem. (Te se kane no) Hmm. Hmm. Kyere se
 me no, zhenam. Wontumi mmo no tuo. (Dabi)
 Nhoo. Se sei wozara na waznon wo. (Nhoo)
 Nhoo. (Na mmere a wolyee aze, enam tan)

Hmm. (na enam wo ho kyen seesei ana?) Aane saa
 mmere no nam wo ho. Na nam wo ho. (Nho) Kyere
 se wozom yeaku yen saa a se nripa koraa a,
 sebe anka asa. (Hmmm) Kyere se yekum dodo.
 Se dabiara yekum. Dabiara yekum nam. Nne
 koraa se anka asa. Enti first no na edoso paa
 kyen nne. (kyen nne) Ehee. Na se Kwame
 Nkrumah na "cease" saa na endee yeku yen
 saa dee a, ennee anka asa. (Nho) Iwo ma
 "order" se, yenyem a yentku no. Enti abosome
 nnwstwe no, enam no yentku. (Nho) Aye se
 eso. Se nne yidee, ennee yema kwan ma
 yekum. Esiane se obi nnyinseneee a zwo.
 (Hmm) Nho. (Na saa "time" no na, woye aka-
 tesia?) Aane na moye akatesia. Na mewo
 ho no na moye akatesia. Na mawo baako.
 (Na zye akatesia) Me ba no zwo, me ba
 no awo nnwstwe. (saa) Aane me ba a mede no
 koo mu no, wawo nnwstwe (nho) (Me koraa
 na menwoo da. Enso me ba no wawo. Me
 nana no awo) Hmm. (Eeh ennee, moye mpa-
 ninfo paa.) Eeh. Yenim mu nsem nyinaa. (aah)
 Yenim nsem pii wo ho paa. (Ae yenim nsem
 wo ho) (Nho) Hmm. (Na Kane no, emmere a na
 woye akatesia no,) Hmm (yets enam tese nne
 pepee ana?) Aane (Ne bos ye den) Kane
 no a na moye akatesia no, na yeto mmienne
 no, na yeto no tete ho sika no, pan ko, sise ko.
 Tete ho sika. Mmienu. Mmienu sei. Na yeto no
 pan ko ne sise ko. (Mmienu sen?) (Apakan mmienu
 ana?) Dabi. Apakan no nyinaa. Apakan woye
 dummienu. (Aah, apakan wo ye dummienu)
 Aane na yeto no pan ko ne sise ko. (Ahaa)

Ebia pan \$20. (nhoo) Enne nso dee, enne nso dee
 apakan no, sixty. (nhoo) Sixty koraa no. (Sixty
 thousand - \$60,000.00-) Hmm. Kyere se enne
 mmiehu no, ten thousand. (nhoo) Na kyere se
 enne no, ne bos no eko soro. (Eko soro) Na ne
 nyinaa nso firi aboba no a yetoka no, ene
 kar no. Enna emma nneema no enye fos. Nhoo.
 (Na saa mmere no, na woyee deen se woathume
 enam tan?) Saa mmere no (Nhoo) Saa mmere
 no nea emaa mehunuu enam tan ne se me
 maame a zwo me, (ahaa) n'adwuma (n'adwu-
 ma) (Saa?) Aane. (Zte kwan mu ha?) Aane zwo
 ho. Seesei zwo fie. (nhoo) Zwo dwam. Zwo
 dwam. (Waye aberewa) Hmm. (Nhoo) (Me nso
 me maame nso eye n'adwuma) Zwo nso eye
 n'adwuma. Zwo nso wansu. (Nhoo) Enti saa
 mmere no, enti na zmaa me, zde me koo ho.
 (Zde wo koo ho) Aane kosi nanan. (Ahaa. Na
 woye akwadaa ketewa na wodi nakeyi wo dwam
 ana?) Aabi. Na meko sukue. (Woko sukue?
 Hmm. Mekoo sukue. (Woko sukue mfee sen?)
 Mekoo sukue nyaa "Form One". (Eii. Woakye)
 (Hoo, ho) (He, he, he). Hmm. Na megyacee. (Na aden
 na wogyacee?) Aah na kyere se saa mmere no
 wiaze no, wowie sukue no a, na sebe, (Hmm)
 woantuni antu kwan antu aburokyere, ana
 woannya sebe adwuma papa anye a, edwadie
 na wobedie (saa?) Enti meye no se, sedee
 ete biara, medi dwa. Enti medi aberewa
 akye. (Nhe, he, he) Na zwo nso akyere me
 adwuma no mu. (Enti anga na wowie sukue
 no, wankoo dwam da?) Aane. Anka. Megyacee
 "Form One" no, (ahaa) saa mmere no nyinaa,

meko sukun no nyinaa, aberewa eko a, na
medi nakeji (ahaa) Edeu Memeneda a yenke,
sukun no a, na me ne no aba saa a, na mekumun
me. Na mese meko sukun a mfasos nni so. (Nho,
ho,) N'Ente megyae na maye adwuma. (Na
adwuma nni Ghana ha se, wowie sukun no a
wobenya?) Anka. Kyere se. (Eye anka na
Nkrumah bere so ana?) Saa na kyere se
sbiara wo dee zpe. (aah) Nhee. Na kyere se
mepe se medi aberewa no ateyire. (zpe ne
nsa ano adwuma ampa) Na mepe me ara
sebe, me ara meye me nsa ano adwuma. (Hmm)
Nhee. Se nne wo ho yo, anka mew mu a, anka
dee aduru no, ebi koraa a, anka yea "pen-
sion" me. (Hmm) Yentua me ka. Yennya sika
na yede at, aduane ama nkwadaa adi.
Soesei nso mew mu. (Nhee) Meye madwuma.
(Mate asee) Se woate asee? (Nho, ho, ho)
(Woahu se obi wo ho a owie, owie a zse
mepe "fitter.") (Aare) (Owie sukun a zse mepe
"fitter.") (Aare) (Owie sukun a zse mekye
adwuma wei. Mepe "Tailor". Mepe wei. Se
woahuni?) (Aare) (Na kyere se zpe ne nsa
ano adwuma) Hmm. (Na wo nuanom wozom
nka mo ho?) Me nuanom nyinaa na yewo ho.
(chee) (Wozom wo, nka wo adwuma nom
ho) Eeh na yewo ho. Nso nne yen nyinaa
yegyae. Ebi ko Abidjan kwan so ton ntoma.
Kofa nne ma ba Kumasi beton. Me dee me
maame. Me maame maame; na wozom ton bi.
(Aha) Me nuanom nyinaa na yeton bi. (hoo)
Wozom nyinaa agyae. Aka me nko ara.
(saa?) Hmm. Na aden na wozom nyinaa agyae)

saa?) Aah se saa mmere no na tyere se me
 nua baako, na aka Abidjan, kofa nneema.
 Enti aksee ohunuu se eye no; ise wazom
 mma yenks. Na me memma yenks, nese dabi.
 Na se yen nyinaa ka se yogyae a, na yeankuu
 adusuma a yen maame beyee. (ampa) Enti
 ese se mehuni adusuma a, yen maame beyee.
 (nhoo. Saa na eye) Hmm. (Na wogyae sukun
 na wosaree kurum ha ana?) Aane mewaree
 me kuni. (nhoo) Mewaree me kuni panin a
 mene no woe me ba^{panin}, no no, megyae no
 awaree. (nhoo) Megyae no, na mesan waree
 fofors. (nhoo) Fofors no dee nne meware no. Dee
 ato so mmie me no. Ino dee meware no, (Hmm
 Papa no) Eeh ofiri Nkoranza. (ahaa) Hmm.
 Seesei waye "old man" (nhoo) Seesei yeaba
 ko saa a, se meka se meka baabi a
 Enti seesei me ne no te ko saa a, na ano wanya
 bi ne me adi (nhoo) Se me nso menya bi a na
 me no adi. (nhoo) Hmm. Wose wokogyae no
 akwase obi a ennye. (Na da no a woye
 akatesia no, na mfasos wo adusuma no mu
 ana?) Saa mmere no (nhoo) Saa mmere wokoraa
 mfasos wo mu koraa a, woko dwam na se
 wonya take, take. Se woa hune take, (eye
 sika) Wonya sempa koraa a na etimi bo
 akankoma. (nhoo) Onim. Take dee se onim.
 Aane (Aane) wotuni de, aane wotuni de bo
 akankoma. (Nhoo) N-hoo (Ebeso nriya nyinaa
 di) Ebeso nriya nyinaa, woto boodee kapeba.
 Woto a yeama wo mako. Yebe ma wo nyaa-
 de wa. Yebe ma wo biribiara. Na ye de ama
 wo ato so. (Nhoo) Enti na eye. Enne nso dee,

sebe. Wots na sebe se woants mako nko a,
 na woants nyaadewa nko a, yemma wo. Enti
 nne dee eye den. (Hmm) (Kane dee, na sika
 dooso) Nho. Wafa taku a wo bedidi. Nnipa
 beere bedi. (Enti woye akatesia no, na
 wotumi de sika no bi to ho ana?) Aare, wodi
 a, kyere se wonya bi saa a, wonya taku a,
 (nho) se wode fini sempoa beko taku?
 (nho) Enti se taku no a, ana kapre koraa a,
 metumi di, gya kapre ba. (Gya kapre ba.
 mafa akoto "bank". Saa. Hmm. (Wowo, wowo
 "bank account"?) Yes. Yes. Hmm. (saa?) Hmm.
 (Eii. Wowo sika) Nho, ho, ho. (Nhe, he, he) Enne
 nkwadaa no. Se yebeewo nkwadaa no uti.
 Nkwadaa no adi. (nho) Yeabedi sika no.
 Yeadi ama nasa. Hmm. Yeabedi ama
 nasa. Kyere se nne dee wo bedi ama nasa.
 (nho) Ebi koraa a sebe na woyere. Eeh meya-
 ssee, sebe yekyee me "operation". (saa?)
 Eeh enti se sika wo ho koraa a medi. Me-
 naa fie a, abosome nsiah (Hmm) (saa?) Nho.
 Ngo meketa nkwadaa. Metua kanea ka. Me-
 tua nsuo ka. Metua "tilet". Sebe mesan adidi
 Nho. (Na kane nso ete se saa ana?) Hmm?
 (Kane nso) Kanea? (Hmm) Kanea nso se ebe-
 gye me sika beere. (Aare) Hmm. Hmm. (Akun-
 homa no koraa na eye den) Akunhoma nso so.
 (Akunhoma. Wokoto bankye sidi apem.)
 Se seesei meba yi a, mene wo beba yi a, ^(Eii)
 na akwadaa kadi dawa a yese four thousand
 (Eii) Hmm. Na wokodi dawa four thousand a,
 sebe. ^{Da koro} Akua wobanya sika ato ho? (Hmm)
 Wonnya sika nto ho. (Na Kane dee, saa

mmere no, wovoo foforo no, wokuta sika na
 ne nyinaa akshwe nkwadaa no so?) Hmm.
 (Ose kane no a wotye ase na wonya nwooe
 no, na wowa sika?) Mennya nwooe no dee
 na kyere se, mennya nwooe no dee se, me
 maame na n'ishwe me. (ahaa) Me maame na n'
 hwe me. Hmm n'ishwe me. (Na wotye ase
 yee woa woaduma no nso e?) Se metye
 ase yee n'aduma no dee, seesei me na me-
 hwe me maame. (Ne maame s'ntumi n'hwé no)
 (Hmm) Seesei me na mede me sika, hwe me
 maame. To aduane ma s'idi. (Enti saa "time"
 no a wotye ase ye aduma, na kyere se
 wotumi ye aduma, nya kakra de to ho?)
 Ehee. Na menya, de to ho nkakra nkakra.
 (Enne nso e?) Enne dee menni bi wo ho.
 Kyere se nne mmom no, menya se two thousand
 a, enso ak'nhoma. (hoo) Se woa hwe? Enso.
 Me "brother" wo aburokyire. Enso ho a na s'ide
 kakra abre abrewa no. (hoo) Na abrewa
 no de abre me. Na kyere se mede aye aduane
 bi. Ja a meka a manya sika no na mayi bi.
 (hoo) Me nso mede adi d'asa. (Nge) Kyere se
 seesei wo, ak'nhoma no so. Afei nso mesan
 mako aye nso so. (Nho, ho, ho) Aane. Enti
 sika no, enne meka se ebi wo ho dee a meboa.
 (hmm) Nho. Seesei a mebae yi, seesei nne
 manye aduma. Manye aduma a mekoro
 no, s'kyena nso medi sika. Na kyere se sika
 wo wo he? Seesei dee sika nni ho. (Na wo
 nna no nyinaa anyinnyinii ana?) (Ose wo
 nna no nyinaa anyinnyinii?) Ye anyinnyinii.
 Panin no wawo n'w'w'w'. (ahaa. Enti wo)

kaakyeire no, wawie sukuu ana?) Aane kaakyei-
 re awie sukuu. Dye barima. (Nho. Wawie
 sukuu?) Aane wawie sukuu. Osua adwuma.
 Mawo mmaa mmienu; mmanima mmienu. Mewoo
 nan. (Osua adwuma. Onnya nyaa sika) Nho.
 (a sde bema no ato biribi) Seesei me na mama
 no aduane di (ahaa) (Wose wokshyee wo maame
 anan. Na ^{wo no} woko mma nan. Mmaa mmienu.)
 Mmaa mmienu. (Enti wo nso woanya obi a odi
 woanan ase a zbehye woanan?) Aah me dee
 se me mma no yempe. (Wanom mpe) Seesei
 mennim dee wanom dee wanom ye. Wanom
 se mmaa no yempe. Enti mmaa no dee yem-
 ma me da. (Enti seesei woye aberewa a
 na kyere se wadwuma no, whan na zbye
 ama wo?) Seesei meye a na magyace. Na
 kyere se nkwadaa no ahwe me. Na kyere
 se nkwadaa no na yeahwe me. (Adwuma wei
 koraa dee ennye adwuma) Aane. Nhe dee.
 (Nhe dee obirara; nkwadaa no, yemma) Nho.
 (Enti seesei ara yi, kane no na wose wanom
 de fini cho na eba ha) Eserem (Eserem na eba
 ha sei.) Enne nyinaa yede ba. (Nhe yinyi-
 naa wanom dee ba?) Nhe yi ara a. (Eserem-
 fos, wamo de ba?) Aane wamo de ba.
 (Enti na apatam na wohumu eseremfos wo
 apata mu.) Ehee. Wohumu se mmanima pii
 no, (Aane) Wanom, wanom na efa ba. (Woba
 a, woba a mekyere wo bi) (Nho?) Saa na
 yetaa ye wo kane no, wo tote ho?) N-hoo.
 (Ete se seesei. Woma obi sika se ankofa
 mmere wo?) Ehee, na wakofa aba. Na wa-
 kofa aba. (Nho) Obi tuni ma ebo saa. (Eeh)

Wotumi ma obisaa. Na wakofa afiri. Obi wo
 ho nso a, ogge ko a, amfa mma. (hoo) Obi
 wo ho a, abegge ko a, amfa, amfa nneema wo
 mmere wo. Na wafa sika no. (hoo) (Na wo
 maame nso zye saa ana? Ide sika ma obi)
 "First first" de na ennye saa. "First, first" de na
 yennyee saa. Na nnipa no, ano ara de ba,
 na woatan. Enne nso dee, obi wo ho a zba a,
 sse menni sika. (Wamma no sika koraa a amma
 wo.) Obi wo ho a sse onni sika. Ma me sika,
 memfa bi mmere wo. (ehh) Na wo nso wope sika
 adie wo, wo nso wode sika bema no. Iku a
 wontuu no biom. (Aa) Obi wo ho a zye nipa
 pa nso a, iku a, da biara sde beba. (Nho)
 Wo nso wobanya kapre ats biribi adi. (Nho)
 (Na wose woye akatesia na woye wo maame
 nsa?) Nho. (Nanso wo dee, wows wo sika, na
 wo maame ws ne dee ana, he nyinaa bi me
 baada?) N-hoo. Saa no, ano zye ne dee. (Aa)
 Me nso meye me dee. (Na se wo maame tan
 nam koraa na wontan nam.) Na mentan nam
 bi. (Wontan bi) (Saa?) Aane. Efise me na
 sukuru, mede nakeyi. (Aane) Woko sukuru;
 meko sukuru na eduzu Memeneda a, (hoo)
 (na wabegge aduane ko fie) Na maba dwam
 saa no a, na kyere se me nso, mesesa asee no
 saa na mede asi ho (hoo) Ne mehunuu se
 sika wa me. (Ahaa. Na wo asa wotan wo dee)
 Ehee. Enti eyee na meye na meko sukuru no,
 meduruu "form one" no, mehunuu saa na mese
 menta. (Nho, ho, ho) (Aa, sika dodoo wo dwam
 ho. (Enti anko) (Eh, he,) Enna mese menta.
 (Ehee) Mepe se megyaee katan. (Zba a zbenya)

taku) N-hoo (Sempodi) (Enti ansa na wowaxee na wo kooaa, wo ankasa woye waduwama.) Aane. Enti mewaxee Barima no ennye zho na zpee aduwama no maa mo. Na meye maduwama (ahaa) Hmm. (Wowaxee a na wama wo sika abeye aduwama ana?) Anha (zBarima no) Anha. Yen dee no, ene se, (nhoo) Kane no na surs wo wiase. (ahaa) Na nriipa surs adee (nhoo) Enne nso nriipa yensurs hwee. (nhoo) Enti onie no, nya de fini eserem ba, ebere yen mpaninfos a mekase no a, (nhoo) na yeaksts (nhoo) yede Befiri yen. Yen yeaksts saa a yenye yen sika. (Saa? Wosnom nhia sika?) Anha. Wosnom kyere se yetan wie a. (Se ston wie a) Na watua ne ka. Enti nne yi nyinaa saa na ewa ho. (Saa? Enti wosnom fini eserem ba a, na wosnom kyere se wotan wie ansa?) N-hoo (Yoo mate asee. Seesei yenye saa?) Seesei yeeye. Seesei nyinaa yeeye. Eye mmra. Aka ho. (N-hoo) N-hoo. (Enti sika dee wonhia) Oh dabi. Seesei menhia sika. (Yoo mate) (Na woye saa aduwama no, wotete ho saa a, eso hwe wo mma no nyinaa so ana, wo kumu boa wo? ESE SE WO KUMU BOA WO) Hmm. Eno ara na yede hwe nkwadaa no sukuru. (Zkyere se yeba dwam a, sika a yenya no, etumi hwe nkwadaa no so?) Aaah. Eeh eno dee, entumi nso. Kyere se zbaa biara se wowo kumu a, (nho) wo kumu bebo wo akenthoma. (nhoo) N-hoo. Enti Barima no fa sika ma me a, woahue, na mede eno ats aduane ne nkwadaa no adi. Na kyere se me nso, menya bi a na mayiyiama.)

nkwadaa no. (nhoo) N-hoo. Enti me, na mone no
 atye. Iwo fa bi a, na menso mafa baako. (Nge)
 Enti me meyi bi. Meyi nkwadaa no dee no so ye
 me "chop-money". (Nhoo) N-hoo. Saa na etee.
 (Yoo mate asee. Enti woatua, wo kuu na wa-
 tua sukun fiis?) Me kuu? (nhoo) Aane sukun
 fiis dee se enso se zno na otua na nkwadaa
 no. (nhoo) Hmm. (Ennee nye nipa papa) Aane.
 Aane. Ihu nkwadaa no. (Zbarima bi nso wo
 ho a otua) (Hmm obi wo ho a otua) N-hoo.
 Obi wo ho a otua. Se nne no, me mena ama wa-
 di. Woyi sika no koraa a, enso, nso mema wo
 bi adi. Se mema wo bi adi na se wantua a, se
 se nyinaa me menye no saa o. Enti ese se wo
 woyi mu bi. (nhoo) Mpo koraa wozom a enso
 aburokyire yi; se Ghanafo a enso aburokyire
 yi, se obi wo ho a, eeh, okuu fa obia, sukun
 sika a, ne yere nso befa aduane. (nhoo) Ennye
 saa na wozom ye wo. (saa) Ana? Aburokyire
 yennyee wo sa? (Zbisa wo) (Aane zbisa me. Me
 kuum?) (Aane. Obi wo ho a, zhe ne yere te ho
 a, obia barima no befa eeh, nkwadaa no
 sukun fiis, na zbaa no nso beyi "chop money".
 (Dabi yentaa nye saa) Hmm. (Se wware obi,
 yetaa ye se, yen ho no sika baako pe) (Hoo,
 mode mo sika bi mu.) Wozom nyinaa de bi me.
 Wozom dee yete se Jehowa Adansefo o.
 (Wozom ware a na yede abo mu.) Na wozom
 a - starte de ye nkwadaa no ho aduana.
 (nhoo) Se wei nya mfaso na wei na mfaso a
 na yeaka abo mu. Na yede huwe yen nna.
 Asante dee yennyee wo sa. (Ena nepa wo kyew,
 Kane na wose aduana no na eye kyen nne) Hmm.

Enti wo, wɔɔnom a na wɔɔnom ye saa aduwuma
 no kane no, wɔɔmo tumi yee aduwuma no ara
 de bi nyaa agyapadee se ebia edan ana biribi
 a ete saa?) Ennee obiora annyaa bi. Nipa koo
 pe. (saa?) (Whan?) Maame Agyeiwaa. Nɔtumi
 sii edan wo ne kuxom. (Nhoo) Enna maame
 Amoatemmaa nso dee ne ba, Baakosa. Enna
 Dhemmaa wo a owuie dee ete saa mmieku wo.
 (Nhoo) Akwa Amoatemmaa, ano nso ade sii dan
 wo suame. (Nhoo) Na, na abeyere yi na kyere
 se, seesei ara a meka se nno emma no bos aye
 den, na ebi ye agyapadee. (Nhoo) (Seesei mmom
 wɔɔmo tumi ye agyapadee kyene kane no?)
 Aane. Seesei dee ebi ye agyapadee. (Ebi aɔ
 bi?) Ebi aɔ bi. (Na wo ara mu Nyame aboa
 wo ma woasi bi?) Kyere se me ara mmom dee
 mantumi manye. Na kyere se, me "brother" (ahaa)
 na abesi bi sepe. (Yoo) (Hmm) Aane beye mfe
 nsia ni, (aah) Na kyere se yete mu. (Nhoo).
 Kyere se aduwuma no ara na emaa yede no tuu
 kwan. (Nhoo) (ahaa) (Kyere se mode aduwuma no
 boaa no.) Ehee. Me ne me maame. (ahaa) Na
 ano nso abesi bi. (Yoo) Wei dee obiora wo bi
 a, esi ho ara. Hmm (Nhoo) (Nanso mpaninfos a
 wɔɔmo sisi edan no, wɔɔmo yee deen se wɔɔ-
 nom nyaa mfaso kyen baako no?) Se "first"
 no, (Nhoo) na wots adee kapre a; enne se wontumi
 nts adee kapre. (Hmm) Enti wonyin no, znya
 kapre a, na wadi kapreba na ade kapreba ato
 ho. (Nhoo) Na waboaboa ano na ade aɔ dan.
 Enne nso wonya kapre a, be nyinaa bese. (Enso)
 Saa na ete. (Enti wontumi mfa bi nts ho.)
 Ahaa. Enti wobengya a, na kyere se aduwuma no,

gye se wonya mfaso nkakra nkakra, na wode
 aboa ano, ansa na watumi aye agyapadee bi.
 (ahoo) (Na se kane dee, ennye obiara na obetumi
 asi dan. Nopa baako ana mmienu.) Saa, saa,
 saa, saa. (Na wobanya, wo ho agyapadee saa.
 Wosmo ye deen se ebeka saa. Se wosmo adwuma
 beko so kyene obi) (Kyere se, wosmo a etumi
 yee agyapadee no, eyee deen na, senea adwuma
 no, ekoo soo; wahune, obi wo ho a otumi ye
 adwuma no kyen obi, Ebia wosom adwuma
 no koo so, na wotumi yee agyapadee anase, sen
 na wotumi yee agyapadee?) (Kwan a enam
 so ma wotumi yee agyapadee ne se, saa mmere
 nam no na esoso, nanso sebe na yeto no sise ko
 ne sempoa. (Aare) sise mmienu ne taku. sise
 mmienu ne taku koraa na ne bos ye den. Enti
 na kyere se onnie no, aka nase onya, aka na
 se aka dwam na se onya pan ko koraa (pan du
 koraa a) pan du a, eye sika. Nho (Eye sika
 paa.) Ontumi nni emu fa. Dabi. Enti ese se
 ogya bi. (nhoo) Enti saa mmere no nso se wo-
 gya sempoa koraa a, eye sika. (Na eye sika)
 (Nho) Adee kye na wonya sempoa ka ho a eye
 sika. Dee emaa wosom tumi yee eno no. (Hm)
 Se wate asee? (mate asee) Enneema no nso na
 eba bebrebe. Se ewo ho sei a ebeka bebrebe.
 Se da koro koraa a, wobanya tese pan mmienu.
 (ahaa) Na wogyee da koro pan mmienu a, na wodi
 pan ko a, se ebeka pan ko. (Dee aka dozo.) Saa
 na etee. (Edozo pii) Hm. (Maame no a ste suame
 ko no se ade sika pan mmienusa sii dan. Esan
 kaa nsesa taku de koto "bank.") (Ehe, he, he)
 (Enne wode taku koto "bank" koraa a se ebeka se)

aden na wode wei beto ho?) (Eno koraa mpo koraa wode kogyina ho koraa a yemmua wo) Enne aye no koraa, "Bank" note" no koraa, enne wokogye koraa a, Eboro "ten thousand". (Hmm. Enne "fifteen thousand" na ebi gye) Enne. (Enne banku wo. Se Commercial Bank, Barclays ne adee wo) Ahaa. (Wonya "fifty thousand" a wobetu mi de agye "bank account") Aane (Wontumi mfa "twenty" ana "thirty" mfa nkogye biom). Sempoa koraa a na wode afa ho se maba. Aane na wode abeto ho. Bank. Me maame se gye fakto ho. Sempoa. Na wode aketo ho. (Nanso nneema no aye fo ama obiara. Na ennye obiara na betumi aye agyapadee.) Hmm (Ente-) (Kysse se na nneema no ye fo, nanso ennye obiara na etumi yee agyapadee) Dabi na nyansa ngo, na nyansa ngo nni ho saa. (Hmm) Na nyansa nni ho. Na saa mmere wo na nyansa nni wiase. Na nipa nni wiase. (saa?) Aane. Nneema no ye betobee saa wo na nyansa nni ho. (saa?) Se nyansa wo ho a anka mekyere se anka metumi atio "estates" koraa beye du. (saa?) Na nyansa nni ho. (Hmm. Ampa. Mate asee) Anka se nyansa bebe a, naano yi ara. (Nyansa dee ebace naano yi ara.) (Obiara nni se nipa bedoo) Dabi, dabi, dabi, dabi, dabi. Nyansa bace naano yi ara. Naam Kwame Nkrumah bace na anibuee bace. Anibuee no bace. Ino dee betee nipa ani, sebe. Ino na ma anibuee baa wiase. Saa mmere na nyansa paa nni wiase se meye biribi. Se wote asee? Nneema no ye fo. Na nyansa nni ho. (nho) Anka obiara wo ne dan. Anka obiara,

n'hae ebi dee. Nso nyansa no ebi nni ho.
 (Mmaako, mmaako, mmaako, mmaako, na
 ehunuu nyansa. Yehnea yesi dan mmaako,
 mmaako, mmaako, na ehunuu nyansa. Tete ho
 adan nyinaa mmaako, mmaako, mmaako na
 ehunuu nyansa. (Hm) Na ente se nne (nho)
 Anka akwadaa koraa besi dan. Anka me ba yi,
 me ba yi koraa besi dan. Enti enne na ani-
 buee aba. (Enne na anibuee aba.) (Afei dee
 nkwadaa no koraa na esi dan.) Hm. (Ennye
 nkwadaa yi adaworona. Aburokyire yi
 adaworona.) Se woko "estate" na woko se
 eeh, Ahensan, Alonju, ene "estate" ho a,
 enne pankoro kwany mu ho no a, nkwadaa
 nketewa no, yete se me ba yi na esi dan.
 (Hm) (Nkwadaa nketewa no) Efi se saa mmere,
 na nyansa nni wiaze. (Nanya anibuee no aba,
 Nne dee anibuee wo ho paa. Nnipa ani abuee
 seesei koraa wo sebe wowa ha yi, watu kwany
 na waba, seesei mee no, yete wo ke noha
 koraa na woko "bank" kayibi koraa^{no} a, wobedi
 agya bi. (Hm) Se woate asee? (Wonne ne
 nyinaa) Wobeka se yaree wo ho. Ohia nso
 wo wiaze, enti wobedi bi, na wo agya bi.
 (nho) Na wonka se nne woanya ne nyinaa,
 wodi no nne. (Dabi) Enti enne nyansa wo
 ho paa. (Nansa sika nni ho) Sika nso nni ho.
 (Nho, ho) Se woahuna? (Nyansa nsoa) Seesei
 mako kakira a woto no desam, mako no woto
 no sen? Mako no sen? (Hm. Five Hundred)
 (Mako no, five hundred) Hwe five hundred no,
 tete ho a, anka eye sika mu o. (Eeh, anka
 wobetani koraa de abo "plot." Ato fie (Hm))

Dee afei dan bi asee koraa. (Hmm) Sidi ahannum
 no. Na mpanifos paa na ekuta. Seesei ekoto
 mako. (Nhe, he, he) (Nanso woye akatesia
 saa wo, edeen na aboa wo paa wo wadwu-
 ma mu?) Seesei? (Aah. Kane wo.) Hmm. Se
 deen na ebaa madwene mu saa moy aduwana?
 (Edeen na eboaa wo? Waduwana a woye, deen
 na atemi aboa wo paa ama natim?) Atim saa
 no dee ehe se, seesei manya mano aduane,
 matumi ahwe me mma sukuru. Ebi ko
 aburokyire. Se woa huu? (nhoo) Afei nso
 me oge nso, woi nso mats mmie mi; apafusa.
 (nhoo) Medidi; ^(nhoo) Ese se metena asee. (Nanso
 edeen na enwo ho se wobetumi aye. Se
 wotumi aye aduwana no yie paa?) Se edeen
 (Asetena te sen?) (Kyere se deen na aboa wo ama
 woye aduwana no yie paa?) Kyere se na yewo
 ho aye birsi se zbaatan aduwana (zbaatan adu-
 uma) Aane. Eye zbaatan aduwana. Kyere se woko
 koraa na sebe wonnya aduane yi bi koraa a,
 wobanya enam, akwaa aduane adi. (nhoo)
 N-hoo. (Hmm mate. Na seesei aduwana no ete
 sen seesei, se zbaatan ye saa aduwana no a
 zbetumi?) Aane seesei dee aye daadaa sebe
 mpae, adeban. (nhoo) Se Bible koraa ka se
 yen Agya a woye soro wo din ho nten. Ma
 yen daadaa ahoden (Daily Bread) na ma
 yen daadaa aduane. (Ehe) Enti seesei dee
 aye se toto birsi die. (nhoo) Seesei dee, wontumi
 nya. "Ennye nso wobanya dee nkwadaa bedi.
 (nhoo) Aane. (Na wone nriipa a won nyinaa
 fiti asee yee aduwana pen koro, kwan na,
 obi wo ho a n'aduwana ake so, kyen obi?))

(Na edeen na ama obi se nadwuma no akw so
 kwen baako no?) (Aane) Aane se eno dee ne se;
 nea ama no aba saa ne se, obi wo kw a sebe; se
 me ba yi sei a, wobetiemi ama no sika ama no
 akw serem. (Ehee) Akwfa nneema no. Ide bwe
 me saa dee a, ennee, adwuma no bekw so. (Nheo)
 (Wama wei bi. Wama ante yi bi.) Nheo (Wama
 me bi. Wono mmiensa) Nheo. Obi nso wo kw a
 onni bi saa. (Obi nso wo kw a onni bi saa) Eeh,
 ebia me wokato fiiri ^{ebia} me nua yi kw (nheo)
 Wokato fiiri ne kw saa a nso spe mfasos. Me nso
 mekwpe mfasos. Na akwye mmienu saa, wonya
 sika. (nheo) Nheo. Enti se wonya obi, se me
 ba yi, ma no kw serem, ekwfa bwe wo dee a,
 wobanya sempo, ato adwane adi paa (nheo)
 Hmm. (Yoo mate asee) Se woate asee? (nheo)
 (Na nripa, wwo sika kama obi saa? Wonya
 sika wo ehefa?) Jenni bi. Jenni bi. Na wosnom
 ara no a eye adwuma no, (Whana nom) Ntafos
 no. (Ntafos) Wokunuu yen no. Wosnom ara na
 ede yen adee ba. (saa?) Aane se obi wo kw a
 sebe nwo tuo. (Aane) Ide kw nwira me. Ino ara
 beku no, na wahu. Na nwo ara dee aba (Nge, ge)
 Se ennee, nwo ara ne sika. Nheo. See sei dee
 asem no, woate asee paa. (Aane. Eye me se
 mate asee) (Nho, ho) Se woate asee. Hmmm. Se
 wote asee paa dee se, yeka ma nasi asem so.
 Wono wotwere, Wode ye adwuma. (Hmm) Hmm.
 Enti ese se yeka a, wote asee (Hmm) Hmm. Nea
 ekwere wadwene biara, ^{nso} wotumi bisa, yen nso so
 yee yi ano. Hmm (Na bisa bisa yi.) Aane wabisa
 me paa. See sei dee Abena, waye adee. (Akua)
 Akua (Akua Konadu) Aane Akua aye adee.

Naano sbaae sbaa ne din nyinaa. (Eeh) Me koraa
 mekaae se znte Asante. Sbaa sbaa sbaa, sbaa
 n'Asante. (Aane) Aane. Na eha mmom no, Nyame
 pe a wabehune ha no, se eduru "Sunday" bi
 na^{me} mehunu biribi, dee sbaa ha no, me mehunu
 biribi sei a, metumi abe ne wo atena ase,
 see awa, adi nkoms (adi nkoms) (Aane) se,
 aah, tete nsem bi wo ha a mehin koraa no a,
 (Nho) na maka ne nyinaa akyere. Asetena mu,
 na maka ne nyinaa makyere no. (Anka nani
 begye paa) (Aane) (se anka wope saa?) (Aane)
 (Nho) (Aase, eduru "time" bia zye "free" a,
 na shu, zhu asem foforo bia) Na mewo dwam ha
 a, (sbetumi aba, abe ne wo abedi nkoms. Na
 waka ne nyinaa akyere wo.) Aane na kyere se me
 nso, (Eno nto ebeye manizye paa) (Aane ebeye
 manizye) Aane na kyere se, ebets mmere bi
 koraa, se mehia biribi koraa no a, Nyame nti,
 wobetumi aboa me. (Aane) Se wote asee? (Aane
 mate asee.) Hmm enti, dee mehunu biara no, meko
 ne meko; se meko na mewo, mede sika naba a
 na mehunu biribi a, Kwaniada bi wo ha a,
 wobehunu na maba ha. (Nho) Kyere se da
 hunu saa no dee nri pa nri adaagye. (Nho)
 Enti Kwaniada dee, Kwaniada koraa; "Sunday",
 maka asore koraa no a, meba a, mewo
 adaagye. (Yoo) (Hmm) (Yepan asore a) Ehee.
 Awia koraa (silence) three; woaba ma yeatena
 ase aah, se Akua, mahunu wei, mahunu wei,
 mahunu wei, mahunu wei, mahunu wei. Ebia
 koradee no te sei. Jei Kane na yeje no sei,
 wei na yeje no sei. Meka ne nyinaa makyere
 se wo. Dee mehunu biara no. Meba a meka

akwere wo. (Yoo, saa na ebeye manigye paa)
 Aane nanso dabi dabi no, (nhoo) Nyame pe na
 wo nso wokoro noho a, (Clark) wo nso usokae,
 Woakae me se ampa, Mpunam Baa Panin, she
 onua, she ne ba, (nhoo) waba ne me adi nkomo
 aka nsem bebrebe. (Aane) Eye a kae saa woate?
 (Yoo mate) (Ewo enti na yede gu "cassette" so
 no) Nhoo. (Enti yefa a na yese asamasie nie)
 Nhoo (Mepa wo kyew, wo din no na wose yefre
 wo sen?) Mese yefre me Ataa Amma (Ne na)
 Ataa Amma (Amma) Mpunam, Baa Panin (Nhoo)
 (Enti na se yede gu "cassette" so a, na yese Nana
 Ataa Amma) Nhee (Mpunam Hemmana ekasa ye)
 Ehee (Na kyere se, wasem nie) Wasem nie.
 (He, he, he. Yeda wasa paa) Ho, ho, ho. (Aane)
 (Sister a betwen wo nyinaa) Aane waka, metwe-
 ren ne nyinaa. Enti Nyame pe koraa a, mede me
 mpaninfos no nyinaa; mema yeatwere mpaninfos
 no nyinaa din. (Ge) Na yede abre wo. (Yoo) Na
 wahunu mpaninfos a na yewo mu, yewo mu.
 Yennee a yeawo. Yennee a yete asee (Yennee
 a yeasi adan) Yennee a yeasi adan, yennee
 a Nyame aboa yen, ke yennee a yete mu a
 yehu amanoe nyinaa nso no. (nhoo) Ne nyinaa
 metwere, na maba. Kwariada maba a, metwere
 nriipa no nyinaa din. Nriipa a na ewo mu paa no,
 (akaa) mpaninfos, mpaninfos, mpaninfos, mpa-
 ninfos a ewo mu nyinaa no. (nge) Nhoo, na
 matwere yen din de abre wo. Ebeto dabi
 no, na wo nso, wode akae yen. (nhoo) Hmm.
 (Yoo) Yen mpaninfos mmerewa bebrebe, na
 yewo ho. Sebe ebi ausu. (Hmm) Ebi wo ho.
 Seesei aka mmerewa, aka me mpaninfos kakra)

bi. Aka Nana Pɔmmaa, (ahaa) Maame Mansah.
 (ɔ'Maame) Aha aka Anna Agyapɔmmaa (Me Nana)
 Inana. Enna aka Amaniampong. Hmm. Enna aka
 Nana Adutwumwaa (Nho) Enna aka Nana Akua
 Owusuaa, Akua Owusuaa ɔno nso wawu. (Akaa)
 Aane na aka Akua Fokuo (Nho) Enna Akua Atta.
 (Nho) Akua Abramo (Nho) N-hoo. Dee aka
 nyinaa yewɔ ho. Yen nyinaa wɔ honom. Abena
 Kwaa nom nyinaa. (Nho) Amma Serwaa nom.
 Yen nyinaa, yewɔ ho. Enti yen nyinaa yennee a
 yete asee mpaninfaɔ mpaninfaɔ nso no, mede
 yen nyinaa din bɛna wo, na woahu adwuma
 no mu mpaninfaɔ. (Nho) Kyere se yen dee no,
 emono wɔ ho a, emono no yeho, de ye mpunam.
 (Nho) Se woahuna? Enti mono, onni tumi.
 (Saa?) Aane, ^{Na kyere} se emono na yeho, emono na
 yeho de ye mpunam. Ennee yewɔ ho yi sebe,
 Atwemmon mu fos no, emono wɔ ho a, emono
 tekyee no, wɔnom tɔ nso, emono no ara na
 yehoo, (aane) na yede ye mpunam. Enti
 "first" ne mpunam. (Afei dee woate asee?)
 (Aane) (The fresh meat) (Aane) (Ahaa. That is
 what becomes that dried meat, (the meat,
 yes) Enti emono no, ena yeho (aane) na aye
 mpunam, ^(aane) Enti na kyere se mpunam no "first"
 (Nho) Nho. Kyere se adee no, eye mono a,
 se woho a, eye "dry." (Aane) N-hoo. (Se sei
 na, yeho no wɔ nwira mu ana?) Eeh, aane,
 eserem. (Nwira mu) (Eserem) Nwira mu. Nho.
 (Na kane no yeho no wɔ he?) Ne nyinaa,
 ne nyinaa, yeho no wɔ ho. Na eha nso yede
 ba na se eye mono a, yewɔ nkrɔfoɔ bi wɔ
 Asafo Market. (Aah) Wɔnom wɔ (San ho)

Berebua wo ho saa na woshom beko. (Nho) Yebegeye wo baako biara "two hundred", (saa?) (Yeho a) Aane yeho a. Yebegeye wo baako biara two hundred. (Itmm) Nho. (Yoo enne meda ase pii) Yoo (Se biribi ka ho se wope se wobeka akpore me seesei) (Itmm Seesei dee aane na matyere wo se dee menne wo adi nkamms wo, na Nyame'boa na yete ase a, me mmere nyinaa wohia me kosaa wo a, woba ka yia na woaka se, mehia wo Zhemmaa, bra. "Sunday" bra. (aane) "Sunday" dee mewa adagye paa. Yeba a yebetena ase. Metyere se yeadi nkamms. (Woba dwam beka a (aane) Kwasi-ada na waba) Kusaniada. Ebia Zhemmaa; ebia bra na yentwewtwe nkamms kakra. Na mehia wo; na "Sunday" bra. "Sunday" mewa mmere. (Yoo mate ase) Se woate ase? (Aane mate ase; wobeka a) Wobeka a, na kyere se, maba. (Mese Yoo, na dee eba wo, na matu kwan. Meko Bere Kum. Meko ba a, meye.) Aane, oh, woka a, wotye me "time". ("Sunday coming" wobeko Bere Kum?) (Aane, me ne Ante Mensah. Yebeko Bere Kum) (Na wonim se me nso "Saturday" meko Dormaa Ahenkuro?) (Saa? Ennee Fiada yemfa nko Bere Kum, na woatumi ako, Dormaa Ahenkuro) (Me ne me mma wo. Me ne "Artist" no ne) (Anha) (Ennee yeawei a. Na mepe se mebisa wo asem. Wadawomma. Seesei a woye adwuma wo, seesei wadwuma titire paa ne sen?) Seesei me? (Aane) Itmm madwuma ne se, aane madwuma

titise paa ne se, news nripa a sebe, mehwe
 yen soz. (aane) dee edi kan. (aane) Afei
 nso waznom nso, yeadaworomma, yede me koo
 Otumfos Opoku Ware, (ahaa) eho ama
 makaka ntam, madi ose, (ahaa) se awia o,
 anwumese o, (zno nra na ehwe yen so) mehwe
 yen soz, me mentwati yen da, (nhoo) nso so na
 yeyee se, yehia me, enti me mmedi soz.
 Enti dee saa ho ne se, eduru, Akwasidae
 a, mpaninfos, mpaninfos no a yewo ho no,
 sebe yewa nsaman nnuane. (ahaa) Nhee.
 Enti eduru ho saa na me nso na me ne me
 maame, he me nuanom, he me mma nom; se
 yen nso yenza nam kakra a, na yeafa
 ako ahenfie, na sebe yede aye nsaman
 nnuane, de abo mpae ama yen. (ahaa) se
 ebeye a edwa wo, ebetumi agyina. Nhee
 na medee nese, sebe aku, sebe abraw.
 Menni sika. (nhoo) Yentua me ka. Na adee
 a yeye ne se, se me nua ye, (nya ntakwa a)
 ntakwa, ntakwa. Se obi na zne obi beko
 a, na masiesie. (ahaa) Na yiye abo yiye.
 (zhemaa) Afei nso so, se me nua no benya
 bidibi a ose zbaa panin, zbae. Na esia
 nam no, wayi beye mmie, ztan dee,
 nanso waye no yiye ama me. Na me nso
 manya bi mats, aduane madi (ahaa)
 maduma ne no. Yempe. Yesiesie fie.
 Obi na zne obi beko a, na mahwe asiesie
 se me nua na zne obi beko a, na news ho a,
 na makya no se gyae. Woye panin gyae.
 Na me nso mapata onie nso se gyae. Na
 onie nso na wazyae. Na yiye abo yiye.

Eke Ahenfie. Eke ho da. (Wohwe sie sie wo
 nkwadaa wo, na zhoara asem aye kamakana
 obi de ka na ontua koraa a) Aane na yehwe
 aka; na kyere se onue aye se ampa, Nang
 metua aku. (ahaa) Na da sei, menya sei.
 Da sei metua. Na magye ama onue. (Saa na
 etee) Sebe ennye "Police case". asem.
 (nhoo)(ampa) Kyere se yenko ahenfie, basaa-
 basaa. (nhoo) Yebek ahenfie a na Nang
 Hemmaa asem bi asi furum, na wafr ebia
 me ne ne mpanyinfo se nan, se momma,
 mmetia. Na ebia yek a na Ihemmaa aka
 asem ko akyere yen, na yeaba (Itmm)
 Yeaba a na yede abeto dua. (Itmm) Na
 kyere se obiara ate bi. Se asem bi na
 ereba a na obiara anya ahodasos, (Itmm)
 Me me dee wo wo. (Meda ase) (Htm, ho, Ro)
 (Meda ase paa) (Dwo dee nadwuma ara ne
 noi) (Enne waye adee paa.) Me nkwadaa
 ko a na mapata. Gyae ma no nka. Na
 kyere se yeagyae ma no aka. Htm yenko.
 (Na kyere se Ahemmaa no nu ho dee a,
 anka da biara ntakwa no Bek "Police
 Station") Eeh nango so. Eko Ahenfie nso so
 Asante Hemmaa mpene saa. (Nhoo) Enti
 (ebe, ^{meko} Nyaadewa Hemmaa wa ho, Bankye
 Hemmaa wa ho, Borsdee Hemmaa wa ho, Bayere
 Hemmaa wa ho, Adawene Hemmaa, Koobi Hemmaa
 wa ho, "Cosmetics" Hemmaa wa ho, Mpaboa
 Hemmaa wa ho. Biribiara Hemmaa wa ho.
 Enti asem no ba se sei ara pe, se eye den
 paa a yede ko Bayere Hemmaa ho (Aane)
 (Nhoo) (Se ote no nyinaa panin.) Na kyere se)

24A.

Jhemmaa se, asem a eye den wo yemfa (19)
nks ho.

END OF 24A.